

Adviescollege roept minister op om ambtsberichten over herkomstlanden weer actief openbaar te maken

De minister van Buitenlandse Zaken [informeerde op 19 mei 2025](#) de Tweede Kamer over het kabinetsbesluit om ambtsberichten over herkomstlanden voortaan niet meer actief openbaar te maken. Dit is volgens het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding een onwenselijke en doodlopende afslag in het Nederlandse openbaarheidsbeleid.

Kern van het advies aan de minister van Buitenlandse Zaken:

Kom terug op het besluit en maak de ambtsberichten weer actief openbaar. Want de realiteit is dat algemene en thematische ambtsberichten alsnog, kort nadat deze zijn uitgebracht, openbaar gemaakt moeten worden, maar nu via Woo-procedures die extra werk opleveren. Bovendien moeten asielzoekers en rechters in asielprocedures op grond van Nederlands en Europees recht sowieso toegang krijgen tot deze ambtsberichten.

Actieve openbaarheid

Het niet meer actief openbaar maken van ambtsberichten heeft geleid tot hogere uitvoeringslasten. Niet alleen bij individuele asielprocedures, maar ook omdat er veel extra Woo-verzoeken binnenkomen. Daar komt bij dat ambtsberichten bij uitstek in aanmerking komen voor actieve openbaarmaking uit eigen beweging; er is immers aantoonbaar maatschappelijke vraag en er zijn geen uitzonderingsgronden die publicatie verhinderen. Tot slot merkt het Adviescollege op dat ambtsberichten vallen onder de informatiecategorie 'onderzoeksrapporten'

in de Woo, waardoor deze in de nabije toekomst sowieso verplicht actief openbaar moeten worden gemaakt.

Meer vuistregels en praktische aanbevelingen over actieve openbaarmaking staan in een eerder, algemeen advies van het Adviescollege getiteld '[Wat zou u zelf willen weten?](#)' (1 juli 2025) dat het Adviescollege op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken heeft opgesteld.

Geen onderbouwing

Het Adviescollege verbaast zich er tot slot over dat de minister het besluit niet heeft onderbouwd en enkel verwijst naar de afspraken uit het hoofdlijnenakkoord en het regeerakkoord. Daarin staat dat het kabinet beziet of ambtsberichten in beginsel niet openbaar gemaakt kunnen worden. De achterliggende rationale en de juridische implicaties zijn niet bij het besluit bekendgemaakt. Een transparante afweging ontbreekt en bij een dusdanig ingrijpend besluit is dit volgens het Adviescollege onacceptabel in een democratische rechtsstaat.

Wat zijn ambtsberichten over herkomstlanden?

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken brengt op verzoek van het Ministerie van Asiel en Migratie en op basis van eigen onderzoek algemene en/of thematische ambtsberichten uit over de belangrijkste landen van herkomst van asielzoekers. Daarin wordt bijvoorbeeld ingegaan op de veiligheidssituatie in deze landen. Ambtsberichten worden door het ministerie van Asiel en Migratie gebruikt voor het opstellen van landenbeleid. In de Nederlandse asielpraktijk zijn ambtsberichten daarnaast een belangrijke informatiebron. De rechtspraak heeft hieraan de status van 'deskundigenbericht' toebedeeld.

Noot voor de redactie:

Persvragen: Fayyad Jahangier | Fayyad.Jahangier@acoi.nl | 06-27133165

Links naar het advies en overige

Beslisnota 19 september 2025 van de minister van Buitenlandse Zaken.

In deze brief wordt toegelicht dat eerdere besluitvorming over de openbaarmaking van ambtsberichten is herzien. Na zorgvuldige afweging heeft het kabinet besloten dat algemene en thematische ambtsberichten opnieuw actief gepubliceerd zullen worden op rijksoverheid.nl.

Advies over openbaarmaking van algemene en thematische ambtsberichten (PDF, 215 kB)

Dossier

Om tot het advies om ambtsberichten over herkomstlanden weer actief openbaar te maken te komen heeft het Adviescollege diverse fasen doorlopen. U kunt deze via dit dossier inzien.

Persbericht als PDF (PDF, 177 kB)

Persbericht inclusief verwijzing naar het advies

Persbericht